

Motion till Swedish Warmblood Association

Till fullmäktige 2024-03-24

Förändring i bedömning och värdering av temperament i Ridhäststestens gångartsmoment (betyget TG)

Bakgrund

I Ridhäststest får hästen ett betyg TG, "temperament som gångartshäst" Exakt vad som bedöms i detta moment är svårt att hitta specificerat.

Slutbetyget beräknas enligt formeln Exteriör +2 x genomsnitt av de 3 gångartsbetygen + TG enl ovan, delat med 4. Betyget TG viktas alltså 25%. (Exteriör också 25% och gångarter 50%)

I de klasser som finns för 4åringar i sporten rids "Program för 4-åriga hästar" eller "FEI program för 4-åriga hästar". Där bedöms de tre gångarterna samt Lösgjordhet och Framtidsutsikter, alltså 5 bedömningspunkter där de två sista utgör 40% av slutbetyget.

Protokollet definierar bedömningsmomenten.

Lösgjordhet: kontakt, rakriktning, lydnad. Hur hästen svarar på ryttarens hjälper.

Framtidsutsikter: Potential som dressyrhäst Förmåga att ta vikt på bakdelen. Utbildningsstatus baserat på utbildningsskalan (lösgjordhet, kontakt, rakriktning)

Lösgjordhet definieras också i tävlingsprotokoll, mer utförligt, här ngt förkortat): eftergift, form, acceptering av bettet, harmoni, lätthet och mjukhet, uppmärksamhet, förtroende och lydnad.

I Danmark har nyligen regelverket för 4åringar (i sporten, såvitt jag kunnat se inte i Egnetstest) ändrats så att en 6e bedömningspunkt Harmoni ska ingå. Denna bedömningspunkt ska redovisa hästens harmoni med ryttare och utbildning och kommer tillsammans med de befintliga bedömningspunkterna Ridbarhet och Kapacitet att utgöra 50 % av slutbetyget.

Sedan Ridhäststest (tidigare Kvalitetsbedömning) startade har begrepp som ridbarhet och temperament allmänt fått mycket större betydelse och är det som ryttare framhåller som det viktigaste för hästens framtid oavsett nivå och inriktning.

Nu tillkommer dessutom begreppet "Hästvälfärd" utifrån att det finns exempel på att unga hästar drivs för hårt och/eller rids och utbildas på fel sätt.

Betyget TG i Ridhäststest speglar inte detta och framstår nu som torftigt och otillräckligt och har, som ovan beskrivs, jämförelsevis liten inverkan på slutbetyget.

Ytterligare en anledning till förändring är likriktning – det är önskvärt att samma saker bedöms i de olika kval-spår som finns mot championaten och att definitioner och terminologi är enhetliga och tydliga för alla berörda.

Ridhäststest är avelsvärderande och till skillnad från tävlingsklasserna ska det vara attraktivt även för hopp- och fälttävlansinriktade unghästar. Ändringsförslaget tar hänsyn till detta.

Förslag

Förtydliga, dela upp och definiera bedömningen av "temperament" i Ridhäststestens gångartsprov och ge detta moment större vikt i slutbetyget.

- Betyget TG delas upp i 2 betyg, förslagsvis Lösgjordhet och Framtidsutsikter med de definitioner som finns i FEI-protokollet eller den utförligare definition som finns i dressyrprotokollen, ev i tillämpliga delar
- Ny formel för beräkning av slutbetyg skulle bli $E+2G+L+F/5$. Exteriör skulle då vikta 20%, gångarter 40% och de båda ”nya” betygen 40 %.
- Poäng- och procentgränser för diplom och klass I och kval till championat påverkas inte och kan behållas.
- Betygsposten TG kan ev behållas för analogi med betyget TH i hoppmomentet. De två nya betygen enl ovan läggs då ihop och utgör nytt och större TG. $E+2G + TGny/5$.

Alternativ ändring:

Ett något mer omfattande alternativ är att även minska exteriörbetygets vikt. Dagens hästar är väsentligt mer ensartade i typ än vad som var fallet på 80-talet då Ridhästtestets föregångare Kvalitetsbedömning startade. Typförbättring kommer inte längre så högt på listan

En sådan formel $0,5E + 2G + L + F/5$ skulle innebära att exteriör viktas 10 %, gångarter 45 % och de båda nya betygen 45%.

Genomförande och tidplan

Tid krävs för ändring av regelverk, dataprogram, protokoll, domaruppdatering och information men allt sådant är lösbart, med god vilja redan till testerna 2024 och absolut till höstens 4årschampionat och i helhet till 2025.

Tid för förändring är just nu när hästvälfärdsfrågor diskuteras med många krav på agerande från SWB som är och ska vara vägledande när det gäller de unga hästarna även om avelns och sportens organisationer har ”delad vårdnad ” om 4åringarna.

Om förändring 2024 bedöms omöjlig föreslår jag att 1-2 Ridhästtest våren-sommaren 2024 blir teststationer. 30-40 hästar är önskvärt. Bedömning genomförs enligt nu gällande regelverk men parallellt, på papper, sätts de två nya betygen. I efterhand beräknas manuellt hur utfallet skulle blivit. Testbedömning ger praktisk information och underlag för vidare arbete.

Örebro den 26 februari 2024

Ingrid Lewin

lewiningrid@gmail.com

tel 0708411370